

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE

INSTITUTUL ȘTIINȚIFICO-PRACTIC DE BIOTEHNOLOGII
ÎN ZOOTEHNIE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ

RASE DE PĂSĂRI

(GALINACEE)

OMOLOGATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ghid

Ghidul conține informații succinte despre rasele de păsări (găini, curci, prepelițe, bibilici) specializate pentru diferite producții, care sunt incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crossurilor de animale, omologate (raionate) în Republica Moldova aprobat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Lucrarea are drept scop de a informa, sensibiliza și ghida persoanele interesate în creșterea animalelor de fermă. Materialele prezentate sunt relevante pentru crescătorii de păsări și pot fi utile pentru selectarea raselor mai potrivite condițiilor climaterice din Republica Moldova, inclusiv alegerea modului și nivelului tehnologic de exploatare.

Elaborat și editat în cadrul proiectului de cercetare 20.80009.5107.20 „Managementul potențialului genetic și a producțiilor animalelor de rasă reproduse și exploatate în condițiile pedoclimaterice ale Republicii Moldova”.

Recenzent: Granaci Vera, dr. agr., IȘPBZMV

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Rase de păsări (galinacee) omologate în Republica Moldova : Ghid / Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară. – [Maximovca] : S. n., 2022 (Print-Caro). – 15 p. : fot.

50 ex.

ISBN 978-9975-164-35-1.

636.5(478)

R 27

© Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară / Laboratorul Tehnologiei de Creștere și Exploatare a Păsărilor

Maximovca, 2022

LEGHORN

Cea mai productivă rasă de găini ouătoare, crescută în secolul al XIX-lea în Italia. Tipul American al acestei rase stă la baza obținerii majorității hibrizilor pentru ouă din întreaga lume. Rasa Leghorn face parte din categoria raselor de găini ușoare, deținând unul dintre primele locuri în producția de ouă.

Exterior. Cea mai răspândită culoare este albă, dar există neagră, maro, pestriță, albastră, argintie, aurie și altele. Capul este mediu. Creasta este simplă (5-8 dințături), de mărime medie; la femele, poate cădea în laterl. Bărbițele și urechiușele de culoare alb-sidefie. Gâtul este lung. Corpul este ușor, în formă de pană, ridicat. Spatele este larg.

Aripile sunt lungi și bine dezvoltate. Pieptul este lat, abdomenul este adânc, plin și larg. Gambele sunt medii. Fluierile sunt fine, de lungime medie, galbene, fără pene.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: găinile ouătoare 1,5-2 kg, cocoșii adulți: 2,3-2,7 kg. În primul an de viață, au o producție de ouă până la 300 de bucăți. Greutatea oului 55-57 g, culoarea cojii este albă. După primul an de ouat, producția de ouă scade.

Specificul rasei. Consumul specific de hrană (g nutreț combinat pentru producerea unui ou) este de 170-180 g. Fecunditatea ouălor, 80-92 %, iar capacitatea de ecloziune 80-87 %. Maturitatea sexuală apare la 130-150 zile. Greu suportă temperaturile joase. Instinctul de clocire se manifestă foarte slab.

RHODE-ISLAND

Rasa a fost denumită inițial "Red Rhode Island", în 1880, este originară din SUA. Oficial, rasa a fost recunoscută în 1905. După aceea, a venit în Europa și s-a răspândit repede în diferite țări. Se înscrie în categoria de găini semigrele.

Exterior. Varietăți de culoare: în America există două varietăți roșie și albă. În Europa varietatea albă este puțin răspândită, deseori sub denumirea de această rasă se înțelege întotdeauna varietatea roșie. Capul la cocoș este de mărime medie, alungit cu creasta simplă, verticală având 5 dințături (există și un tip de Rhode cu creastă bătută, lată, fără încrețituri și terminată cu un ghimpe mic și scurt). Ciocul este ușor încovoiat, puternic, de culoare maronie. Gâtul este de lungime medie cu lanțete nu prea dese. Trunchiul este larg și lung de forma unui dreptunghi rotunjit cu o poziție orizontală.

Spinarea este lungă, orizontală și largă în umeri. Pieptul este larg, bine rotunjit, profund, purtat puțin spre înainte. Aripile sunt de lungime medie bine închise și purtate orizontal. Gambele sunt puternice și bine îmbrăcate în pene. Fluierile au o culoare galbenă portocalie și dungi laterale roșii. Găina nu prezintă deosebiri de exterior comparativ cu cocoșul, cu excepția celor determinate de sex.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală – cocoșul adult poate ajunge până la 4 kg, iar găinile – 3 kg; producția de ouă 170-240 buc.; masa minimă a ouălor – 58 g; culoarea cojii ouălor, maron până la maron-închis.

Specificul rasei. Consumul specific de hrană (kg nutreț combinat/1 kg masa ou) este de 3,5 kg, cu variații de la 2,14 la 4,7 kg. Puii rasei Rhode-Island cresc ușor, nu necesită condiții speciale de întreținere. Instinctul de clocire este destul de dezvoltat. Fecunditatea ouălor este cuprinsă între 85-90 %.

Pentru a obține o productivitate bună, se recomandă sortarea stocului de pui la sfârșitul verii sau la începutul toamnei. Are o mare rezistență la condiții diferite de climă.

NEW-HAMPSHIRE

A fost creată din rasa Rhode-Island în SUA în 1935. Spre deosebire de rasa Rhode-Island, găinile din rasa New-Hampshire produc mai multă carne (mixtă: carne-ouă).

Exterior. Varietăți de culoare: maron-aurie, la care culoarea generală a penajului este roșie-cărămizie cu o nuanță de galben-auriu. Rectricele sunt negre; la cocoș secerile apar negre-verzui cu un luciu metalic. Subpenajul este galben. La găină penajul are un colorit general ceva mai deschis și mai uniform decât la cocoș. Există și o varietate albă de New-Hampshire. Capul este de dimensiuni medii, proporțional cu dimensiunea corpului. Creasta este simplă și dreaptă având 4-5 dințături. Urechiușele sunt de mărime medie, colorate în roșu. Bărbițele sunt mijlocii ca mărime. Ciocul este galben-marou mai închis la bază. Trunchiul este larg, rotunjit, are o poziție orizontală. Spinarea este largă, de lungime medie, ușor concavă. Coda unui cocoș de dimensiuni medii cu panglici de dimensiuni medii, este purtată desfăcută. Aripile de mărime medie sunt purtate strâns adunate la corp. Gambele sunt puternice, de lungime medie. Fluierile, prezintă culoarea galbenă.

Femelele New-Hampshire poartă creasta atârând pe o parte. Abdomenul este mai plin și mai puțin proeminent, iar coada este purtată sub un unghi obtuz.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 3,8-4,2 kg; la găină, 2,5-3,2 kg; producția de ouă: 180-200 buc.; greutatea minimă a ouălor: 55 g; culoarea coji ouălor – maron.

Specificul rasei. Consumul specific de hrană (kg nutreț combinat/1 kg masa ou) este de 3,85 kg, cu variații de la 3,32 la 4,31 kg. Sunt păsări foarte bune de carne și de ouă. Este una dintre cele mai bune opțiuni pentru un fermier de păsări. Sunt rezistente la schimbările de temperatură, se adaptează la condiții diferite de climă. Pe lângă carnea bună și producția mare de ouă, aceste găini se remarcă prin penajul lor frumos și aspectul plăcut. Sub aspectul maturității sexuale și al manifestării instinctului de clocit nu sunt deosebiri esențiale între rasa New-Hampshire și rasa Rhode-Island.

ORPINGTON

Este originară din Anglia fiind recunoscută ca rasă din anul 1886. Prin gabaritul său rasa Orpington rivalizează cu găinile din rasele grele, dar producția mare de ouă pe care o realizează o plasează totuși în grupa raselor mixte. Are un format cubic al corpului.

Exterior. Varietăți de culoare: inițial erau cunoscute trei varietăți: neagră, albă și galbenă. Astăzi se cunosc mai multe varietăți de culoare: bălțată alb cu negru, albastră, barată, roșie, potârnicie etc.

Cocoșul are capul mic și rotund, cu creasta simplă și dreaptă, urmând ușor linia cefei. Pe creastă sunt 5 sau 6 dințături, bărbițele și urechiușele sunt de mărime medie, având culoarea roșie. Ciocul este scurt și puternic de culoare albă roz sau neagră, în funcție de varietate. Gâtul este ușor arcuit și abundent îmbrăcat în lanțete. Trunchiul este mare, voluminos, larg și profund, cu spinarea largă ce pare scurtă, datorită lanțetelor care coboară de pe gât. Pieptul este dezvoltat, ca de altfel și abdomenul. Gambele sunt cărnoase, ascunse de penajul pufos, iar fluierile puternice și lipsite de pene. Găina este mai îndesată decât cocoșul, prezintă forme mai rotunjite și o mai bogată îmbrăcare cu pene.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 3-4 kg; la găină, 2,5-3,5 kg; producția de ouă: 120-160 buc.; greutatea medie a ouălor: 53 g; culoarea coji ouălor – galbenă.

Specificul rasei. Sunt considerate cele mai răspândite printre fermierii de păsări de curte începători. Puicuțele încep ouatul la vârsta de 7-8 luni. Instinctul de clocit este dezvoltat. Puii acestei rase sunt apreciați de mulți crescători de păsări datorită calităților superioare a cărnii.

SUSSEX

Este originară din Sussex, Anglia, 1800. Fermierii englezi au încrucișat păsările locale cu rasele Dorking și Combatantă engleză.

Exterior. Varietăți de culoare: herminată-deschis, roșie și pestriță, cea mai apreciată și singura răspândită la noi fiind cea herminată. Culoarea de fond a penajului este alb argintie curată. Lanțetele de la gât sunt de culoare neagră, cu luciu verde, având un desen simplu, marginat cu argintiu. Penele de pe spinare prezintă un desen picurat cu negru. Cocoșul are coada neagră cu luciu verde metalic. Remigele aripilor sunt negre, dar cu fanionul extern alb, așa încât, aripa adunată pare albă. Cocoșul are capul mic, creastă simplă, verticală, cu 4-5 dinți tăiați până la jumătatea lamei crestei. Urechiușele sunt mici, de culoare roșie, iar bărbilele – roșii, rotunde și netede. Ciocul este încovoiat, cu muchia superioară de culoare închisă. Gâtul este de lungime medie, mai gros la bază. Trunchiul profund este purtat orizontal. Spinarea este largă și aplatizată, iar pieptul profund și larg, coborând perpendicular de la laringe în jos. Coada este largă și lejeră la bază. Aripile sunt purtate sus și aderând la corp. Gambele prezintă o lungime medie, pe fluieră există câte o dungă roșie. Găina datorită poziției mai orizontale a corpului pare și mai îndesată decât cocoșul. Această imagine este accentuată de abdomenul profund și îmbrăcat bine cu fulgi.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 3-4 kg; la găină, 2,5-3 kg; producția de ouă: 180-200 buc.; greutatea minimă a ouălor: 55 g; culoarea coji ouălor – galbenă până la maron-gălbui.

Specificul rasei. Consumul specific de hrană (kg nutreț combinat/1 kg masa ou) este de 4,3 kg, cu variații de la 3,6 la 4,7 kg. Puicuțele încep ouatul la 180 zile. Puii sunt rustici și rezistenți, se cresc cu ușurință. Instinctul de clocit este dezvoltat. Are imunitate ridicată, datorită penajului dens rezistă bine la temperaturi joase. Produce o carne de calitate superioară, fragedă și succulentă.

ARGINTIE DE ADLER

Este originară din regiunea Krasnodar, Rusia, 1951. Au un aspect atrăgător, un caracter echilibrat.

Exterior. Capul are formă rotundă, proporțională cu trunchiul. Creastă simplă și dreaptă. Gâtul este acoperit moderat cu pene, nu foarte lungi, proporționale. Pieptul este puternic și larg. Coada este mică, rotundă. Aripile sunt mici, strâns adunate la corp. Gambele sunt puternice, de lungime medie. Fluieră prezintă culoarea galbenă. Puii acestei rase au culoarea ochilor de cupru, care este unul dintre semnele distinctive ale rasei.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș – 4 kg; la găină – 2,5 kg; producția de ouă: 160-190 buc.; greutatea minimă a ouălor: 60 g; culoarea coji ouălor – cafenie deschisă.

Specificul rasei. Are o productivitate ridicată de ouă, aproximativ 4 ani. Au o imunitate ridicată, sunt mai puțin susceptibile la diferite boli și se disting printr-o bună viabilitate. Păsările se caracterizează printr-o calitate excelentă a cărnii. Maturitatea sexuală, începe mai devreme de 6 luni. Spre deosebire de alte rase mai puțin productive, găinile acestei rase pot fi exploatate timp de trei ani, asigurându-și astfel un efect economic. Este rezistentă la schimbările climatice, diferențele de temperaturi nu au nici un impact asupra sănătății și productivității păsărilor.

Rata de supraviețuire este de aproximativ 98 %, ceea ce este un indicator destul de ridicat. Astfel, rasa Argintie de Adler a fost și rămâne una dintre cele mai populare rase pentru creștere extensivă și intensivă.

SUBRASA GÂT GOLĂȘ MOLDOVENESC

Locul de origine și modul de formare a rasei Gât Golaș deocamdată, nu a putut fi stabilită. Unii autori susțin că, este originară din insula Madagascar, derivând din Combatanta cu gât golaș; alții, o arată ca fiind originară din Transilvania și, în fine cea de-a treia categorie de autori, încearcă să dovedească originea ei asiatică.

Subrasa Gât Golaș moldovenesc, linia grea este orientată pentru producția carne-ouă, creată în Republica Moldova, începând cu anul 1985 prin potrivirea perechilor de Gât golaș autohton din Basarabia, cu încrucișarea ulterioară între rasele New-Hampshire, Kucinsk jubiliară și înmulțirea “în sine” a metişilor de tipul dorit. Aceasta subrasă a fost aprobată în anul 1997, autorii: I. Socican, V. Luchianov, V. Lupașcu și alții (brevet de invenție Nr 829-830, AGEPI). Scopul a fost crearea unei subrase noi, care să îmbine calitățile de adaptare ale găinilor Gât golaș din Basarabia cu calitățile înalt productive și reproductive ale raselor specializate. Fondatorii liniei grele au fost cocoșii din rasa Kucinsk jubiliară. În munca de prăsilă s-au folosit cocoși din nucleul de selecție cu originea cunoscută, care proveneau de la mame cu indici productivi înalți și care depășeau omoloagele după masa corporală și greutatea ouălor în medie cu 0,75-1,0 g. O calitate de valoare a acestor găini a fost corelația pozitivă ($r = +0,67$) înalt semnificativă ($P < 0,001$) între masa corporală și greutatea ouălor depuse.

Exterior. Linia creată depășește cerințele elaborate ale Standardului după caractere importante din punct de vedere economic precum cerințele înaintate pentru clasa de bonitare „elita” cu 5-9 %. Culoarea penajului la găinile liniei grele create este roșie, în regiunea pieptului și pe abdomen penajul este mai rarit, constituție robustă, carcasă cu musculatura bine dezvoltată; trunchi lung și adânc; cap mic cu creasta simplă dințată; pieptul bombat; spinare dreaptă și lată; gât lung lipsit de pene până sub gușă.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș – 3,56 kg; la găină – 2,51 kg; producția de ouă: 208 buc.; greutatea medie a ouălor: 61 g; culoarea coji ouălor – albă până la gălbuie.

Specificul rasei. Consum nutreț la 10 ouă – 3,1 kg. Fertilitatea – 94,4 %; Ecloziunea puilor – 76,2 %. Instinctul de clocit este dezvoltat. Carnea produsă se caracterizează prin suculență, frăgezime și gust plăcut.

KUCINSK JUBILIAR

A fost creată în Rusia, prin combinarea în genetica acestora a calităților productive deosebite cumulate de la trei rase de găini: Rhode-Island, New-Hampshire și Plymouth-Rock. În plus, aceste păsări au moștenit o adaptabilitate excelentă la diferite condiții climatice de întreținere, inclusiv și pentru condițiile țării noastre, datorită unei imunități și viabilități deosebite.

Exterior. Au un piept larg și adânc; spinare lungă și lată, înapoi; gâtul, scurt și gros, acoperit cu lanțete aurii. Capul este mare și adânc, cu o creastă simplă dințată. Penajul este roșu, pieptul și coada negre.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 2,5-3 kg; la găină, 2-2,5 kg; producția de ouă: 240 buc.; greutatea medie a ouălor: 55-58 g; culoarea coji ouălor – maron cu nuanțe de roz.

Specificul rasei. În încrucișări cu alte rase (Cornish) dau hibridi cu o productivitate înaltă și conversie bună a hranei.

PLYMOUTH-ROCK

S-a format în America de Nord în zona orașului Plymouth din statul Massachusetts între anii 1850-1880, prin încrucișarea populațiilor locale cu rasele dominicane varietatea barată, Brahma și Cochinchina. Este o rasă de găini mixtă (carne-ouă), destul de mare, robustă cu temperament vioi plăcută și foarte rezistentă.

Exterior. Varietăți de culoare: standardul prevede șapte varietăți: barată, albă, potârniche, herminată, neagră, albastră și cărămizie. Pentru caractere economice sunt mai valoroase varietățile barată și albă. La varietatea barată fiecare pană este barată cu negru și cenușiu albastru. Benzile sunt drepte, la cocoș fiind de aceeași lățime, pe când la găină, benzile negre sunt mai late și prin urmare apare o nuanță mai închisă. Cocoșul are capul destul de mic, creastă dreaptă, mica, cu dințături nu prea adânci; bărbilele moderat de lungi. Ciocul scurt și puternic. Ochii mari fociși de culoare galbenă până la roșie. Gâtul moderat de lung, este purtat vertical, fiind acoperit cu lanțete bogate. Trunchiul este

lung, larg, de formă dreptunghiulară, cu spinarea bine rotunjită, îmbrăcată din abundență cu pene. Pieptul amplasat profund, este larg bine rotunjit. Coda scurtă și plină, iese din șale cu o rotunjire frumoasă. Aripile purtate sus, sunt scurte și lipite de corp. Picioarele sunt moderat de lungi, robuste, cu gambele bine îmbrăcate în pene. Găina prezintă un format deosebit de tipic prin trunchiul său lung, larg, profund și mai îndesat, cu pieptul plin, purtat jos.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 3-4,5 kg; la găină, 2,5-3 kg; producția de ouă: 170-215 buc.; greutatea medie a oului: 55 g; culoarea coji ouălor – galben închis.

Specificul rasei. Consumul specific de hrană (kg nutreț combinat/1 kg masa ou) este de 5 kg, cu variații de la 3,6 la 4,7 kg. Puicuțele încep ouatul la vârsta de

6-7 luni. Fecunditatea ouălor variază între 80 și 88 %, iar capacitatea de ecloziune între 70 și 76 %. Instinctul de clocit se manifestă întocmai ca la rasa Rhode-Island. Se crește atât pentru ouă cât și pentru carne.

CORNISH

S-a format în Anglia prin încrucișări complexe între rasele Combatantă engleză, Combatantă malaieză ș.a. Varietatea albă a fost aprobată în anul 1898. Rasa de găini Cornish, este o rasă grea specializată pentru producția de carne, puii au o intensitate mare de creștere.

Exterior. Varietăți de culoare: culoarea principală este albă; au și alte tipuri de culoare: margine dublă neagră, gri-albastru, roșu. Puii de o zi se caracterizează printr-o culoare pufoasă de culoare galben deschis. Toți puii au un penaj foarte neted, dur, strâns aderent, cu o cantitate mică de puf. Aspectul general este caracteristic raselor combatante. Prezintă creasta bătută (10 % din păsări au creasta simplă). Ciocul este scurt, gros și bine curbat. Pieptul este larg și bine îmbrăcat în musculatură. Abdomenul este puțin dezvoltat. Pielea și picioarele au culoarea galbenă.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 4,5-5,5 kg; la găină, 3,5-4 kg; producția de ouă: 100-130 buc.; greutatea medie a oului: 65 g; culoarea coji ouălor – pigmentată în brun.

Specificul rasei. Consumul specific de hrană este de la 5,0 la 5,7 kg de la 60 la 90 zile. Au buni indicatori ai producției de ouă. Carnea produsă este fină, fragedă și succulentă. Randamentul la sacrificare la vârsta de 60 de zile fiind de 78-79 %, cu un raport carne/oase de 4/1. Tineretul are o mare intensitate de creștere, ajungând la greutatea corporale de 550 g la vârsta de 30 zile, sporul mediu zilnic de creștere în greutate este de 16-18 g, în perioada de vârstă 1-30 zile.

BRAHMA

Originea acestei rase se găsește în Găina uriașă de origine americano-asiatică. În Europa a fost adusă din America, unde a comportat lucrări de ameliorare prin încrucișări de infuzie cu rasele Combatantă malaieză, Cochinchina etc. Impresia de ansamblu este cea de forță, datorită dimensiunii lor corporale deosebite și a masivității corpului, care este îmbrăcat abundant cu pene precum și a încălzăturii de pe fluier.

Exterior. Varietăți de culoare: mai cunoscute sunt varietățile herminat închis, herminat deschis și varietatea galbenă. Cocoșul are capul mic, larg, puternic boltit, cu creastă redusă în formă de bob de mazăre sau triplă; bărbilele sunt mici și bine rotunjite, urechișele atârnă mult, fiind de culoare roșie. Ciocul este scurt și puternic, de culoare galbenă, dar mai întunecat la vârf, pe muchia superioară. Gâtul de lungime medie, apare gros, datorită îmbrăcării abundente cu lanțete. Trunchiul este mare purtat orizontal, cu forme masive și linii rotunjite. Spinarea este foarte largă și mai lungă decât la Cochinchina, având umerii foarte largi. Pieptul larg și bine rotunjit, este plin și bine îmbrăcat în mușchi. Abdomenul bine dezvoltat, este purtat jos. Coadă este scurtă, cu aspect globulos. Aripile sunt scurte, dar puternice purtate strâns, lipite de corp. Gambele și fluierul sunt înalte, îmbrăcate cu penaj foarte abundant, care la nivelul articulațiilor se termină cu așa numitele „manșete”. Degetele mijlociu și posterior sunt acoperite cu o încălzătură lungă și aspră. Găina este mai îndesată, datorită poziției ei joase, gâtului mai scurt, și a pieptului, care atârnă mai profund decât la cocoș.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 3,5-5,0 kg; la găină, 3,0-4,5 kg; producția de ouă: 120-140 buc.; greutatea medie a oului: 53 g; culoarea coji ouălor – galbenă-brună.

Specificul rasei. Este puternică și rezistentă la factorii de mediu ambiant; se crește ușor.

Prezintă interes în ameliorarea unor populații de găini, deoarece este rustică, are o mare putere de aclimatizare, produce o carne foarte bună calitativ, se pretează pentru îngrășare, nu își încetează ouatul în lunile de iarnă etc.

COCHINCHINA

Este o rasă veche de găini grele, din China. Au venit în Europa, la începutul secolului al XIX-lea.

Exterior. Varietăți de culoare: prezintă cinci varietăți: galbenă, potârnicie, albă, neagră și barată. Cocoșul are capul mic, cu o creastă simplă, verticală, dințată; ciocul este scurt și puternic, de culoare galbenă. Urechișele sunt roșii și înguste. Gâtul este foarte scurt și îndesat, cu direcție ușor oblică spre înainte. Trunchiul prezintă lărgimea, lungimea și adâncimea aproape egale, ceea ce face ca, văzută din spațiu, să semene cu un cub cu marginile bine rotunjite. Spinarea este foarte largă și scurtă în formă de șa; pieptul este rotunjit și bine îmbrăcat cu mușchi. Abdomenul bine dezvoltat și purtat jos, este bogat îmbrăcat în puf. Coadă este mică și globuloasă. Aripile mici și purtate sus, sunt bine strânse la trunchi. Picioarele sunt puternice, dar scurte, cu gambele abundant îmbrăcate în fulgi; fluierul și degetele prezintă o împănare abundentă. Găina datorită poziției joase a gâtului, ce este mai îndesat, a cozii mai scurte și a pieptului purtat mai jos, apare mai voluminoasă decât cocoșul.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 3,5-5,5 kg; la găină, 3-4,5 kg; producția de ouă: 120 buc.; greutatea medie a oului: 53 g; culoarea coji ouălor: galbenă-maronie.

Specificul rasei. Puiuculele încep ouatul la vârsta de 10-12 luni. Găinile au instinctul de clocit dezvoltat. Au o mare putere de aclimatizare.

GĂINA DE MĂTASE

Este o rasă pentadactilă, originară din Asia de Est, fiind atestată în literatura de specialitate cu o vechime de aproape 700 de ani. Prezintă corpul îndesat și rotunjit, asemănător foarte mult cu cel al rasei Cochinchina. Penajul este mătăsos, penele având rahisul moale, slab, fibrele penelor neformând fanioane.

Exterior. Cocoșul are capul mic, rotund, cu moț orientat spre înapoi; există indivizi care pot avea o barbă nedivizată. Creasta este bătută, scurtă în formă de neg, de culoare roșie albastră. Urechiușele sunt mici, albastrii, iar barbițele mici rotunde roșii albastrii. Gâtul este scurt și puternic. Trunchiul se prezintă ca un cub larg rotunjit, cu pielea neagră albastruie; spinarea este largă și scurtă, cu pieptul foarte

plin și rotund. Aripile sunt scurte și purtate lejer; la fel, gabele sunt scurte și camuflete cu pene, iar fluierile sunt, de asemenea, scurte, de culoare albastră închisă, acoperite fiind cu pene pe partea externă. Găina este asemănătoare cu cocoșul, până la deosebirile legate de sex. Caracteristica principală reprezintă penajul, care este moale și mătăsos, datorită rahisului moale și fin și a barbelor și barbulelor lungi, matasoase și neprinse între ele prin cârlige. Varietăți de culoare: albă, neagră și galbenă.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la cocoș, 1000 g; la găină, 800 g; greutatea medie a ouălor –35 de g; culoarea coji ouălor – brună.

BRONZATĂ CU PIEPTUL LARG

Este formată în SUA prin selecția cu rasa bronzată. Sunt curci grele, unele exemplare ajung la 23-24 kg. Specificul acestei rase constă în musculatura pieptului mai dezvoltată, care reprezintă 20 % din masa corporală, și intensitatea sporită de creștere a tineretului.

Exterior. Principala caracteristică distinctivă este culoarea bronz a penei cu o nuanță verzuie-aurie. Gâtul este de lungime medie, de culoare gri. Păsările au un trunchi alungit, cu pieptul larg, cu ciocul scurt și dur. Pielea de pe cap prezintă niște formațiuni mărgelare, mai dezvoltate la mascul, de culoare roșie-albastră. Picioarele sunt puternice, înalte, fluierile de culoare cenușie-închisă.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală: la mascul – 18 kg; la femelă – 10 kg; producția de ouă: 75-140 buc.; greutatea medie a oului: 85-100 g; culoarea coji ouălor – bej.

Specificul rasei. Fecunditatea este aproximativ 85 %, capacitatea de ecloziune 80 %. Formează familii, de obicei dintr-un curcan și două femele. Pentru reproducere, se recomandă folosirea curcanilor cu vârsta peste un an și sub 3-4 ani; pentru curci – doi ani. O alimentație corectă și echilibrată oferă o imunitate bună împotriva bolilor și duce la creșterea productivității.

Rasa se pretează la creșterea industrială pentru producerea cărnii.

NORD-CAUCAZIANĂ

Rasa a fost formată în Caucazul de Nord prin încrucișarea rasei Bronzate cu pieptul larg cu rasele locale. Astfel, s-a produs o pasăre cu varietăți de culoare bronzată și albă, cu productivitate ridicată, calități de reproducere bune. Se adaptează perfect la aproape orice condiții de întreținere. Diferă de rasele locale prin: dimensiuni mai mari; corp lat și lung; picioare lungi; piept adânc; penajul alb, sau de bronz, care are o strălucire de verde cu aur; penele negre, cu dungi maro închis pe coadă; cap aproapechel. Spre deosebire de masculi, femelele au gâtul bine îmbrăcat în pene cu penajul cenușiu al pieptului, cu margine albă. Tineretul la vârsta de 3 săptămâni atinge aproximativ 4 kg. Consumul specific de hrană este de 3,6-

3,8 kg la 1 kg masă corporală. Femelele produc până la 80 de ouă pe an. Încep să depună ouă la vârsta de 10 luni, cu greutatea medie a ouălor – 80 g, de culoare bej, cu pete maronii. Curcile de această rasă sunt energice și au o viabilitate deosebită.

Dezavantajul rasei constă în aspectul ne estetic al carcanei, care are o nuanță albăstruie.

TIHOREŢK

Provine din Rusia, recunoscută ca rasă în 1957. Are calități productive ridicate și poate fi crescută atât în cuști, cât și pe pășuni. Are o constituție densă; piept bombat; corp dens, lat; capul mijlociu. Păsările au un penaj foarte frumos. În secțiunea cozii, are o nuanță caracteristică de bronz. Curcanii au dezvoltat pene asemănătoare firelor negre care coboară de la gât. Greutatea masculilor ajunge la 9-10 kg, o femelă adultă cântărește de la 4,3 la 5,3 kg. Producția de ouă, 80-90 buc. Păsările tinere au o rată de supraviețuire bună și până la vârsta de 17 săptămâni, ating o greutate de aproximativ 4 kg.

S-au format, de asemenea, din curcile bronzate, printr-o selecție riguroasă, desfășurată pe parcursul mai multor ani. Au un aspect comercial mai plăcut al carcaselor, datorită penajului alb.

ALBĂ DE MOSCOVA

S-a format în Rusia, prin încrucișarea raselor White Dutch, White Local și Belstville. Are o greutate medie. Păsările adulte ating următorii indicatori de greutate: masculul, 12-13 kg, femela, 5-7 kg. La aproximativ 5-6 luni, ajung la 4 kg. Penajul acestei rase este alb. Curcanii se deosebesc de femele prin greutatea corporală mai mare, precum și prin prezența penajului mai lung în zona gâtului. Corpul acestor păsări are dimensiuni medii, picioarele sunt lungi, iar ciocul este roz. Curcile depun aproximativ 90-120 ouă pe an. Se aclimatizează ușor și este considerată una din cele mai rezistente rase de curci.

ALBĂ IMPERIALĂ

Masculii cântăresc 10-12 kg; femelele, 6,5-7,5 kg.

Caracterele de exterior. Ciocul, fluierul și degetele au culoarea alba-gălbuie, uneori cu nuanță roz; mărețele și salba se întind pe o suprafață mai mică, fiind mai puțin dezvoltate. Culoarea penajului este albă. Puii de o zi au puful alb-gălbui, cu două dungi paralele pe cap. Tineretul prezintă un ritm de creștere intens, mai intens chiar decât cel al curcilor Bronzate. Sub aspectul indicilor de reproducție și, implicit al producției de ouă realizate nu sunt deosebiri semnificative între aceste curci și cea Bronzată ameliorată.

RASE DE PREPELIȚE

Creșterea prepelițelor are trei scopuri: obținerea ouălor, obținerea cărnii și în scopuri decorative. Este o pasăre de vânatoare valoroasă.

JAPONEZĂ

Este o subspecie a prepeliței sălbatice europene *Coturnix coturnix coturnix*.

Caractere de exterior: capul alungit, cu ciocul aproape în continuarea liniei frunții, bine curbat, de culoare cenușie neagră. Trunchiul este ovoidal, fiind purtat oblic. Spinarea este ușor convexă, pieptul bine dezvoltat, iar coada scurtă. Aripile sunt lungi, vârful lor ajungând până în dreptul cozii. Picioarele sunt subțiri, cu fluierile de culoare gălbuie. La păsările adulte culoarea penajului este neagră-brună pe cap și spate. Pe partea ventrală a corpului, masculii sunt de culoare brună-deschisă, iar femelele de culoare gălbuie. La masculii maturi, glanda cloacală este roz clar vizibilă.

Maturitatea sexuală se atinge la vârsta de 20 de zile. Ouatul începe la 1,5-2 luni. Producția de ouă de la 230 la 300 buc., cu o greutate medie 6-9 g. O caracteristică a acestei rase este că, femelele au indicatori înalți de productivitate în primul an de viață; ulterior, aceasta începe să scadă.

Instinctul matern nu este dezvoltat. Ecloziunea ouălor are loc în a 18-a zi de incubație.

FARAON

Este cea mai populară rasă de prepelițe crescută pentru carne. Caracteristica principală a rasei este masa și forma corporală, care nu sunt tipice pentru prepelițe. Aspectul rasei este similar cu cel al păsărilor, care se găsesc în natură. Masculul, de obicei, este de culoare maro, cu o mulțime de pete alb-negru. Există varietatea *Texas* a prepelițelor din această rasă, de culoare *albă ca zăpada*. Rasa face parte din cele pretențioase față de condițiile de întreținere. Femelele după masa corporală depășesc cu mult masa masculilor. Greutatea medie a prepelițelor adulte este de 250 de grame, cu limitele 350-400 g. Tineretul se caracterizează prin o intensitate bună de creștere, la vârsta de 37 de zile ating o

greutate de 131-142 g. Avantajele, pe lângă greutate, include de astfel, precocitatea bună, procentul de ecloziune - 80-90 % și, fertilitatea ouălor - 75-85 %. Alături de performanțe excelente în greutate, prepelițele acestei rase sunt inferioare celorlalte rase în producția de ouă, care constituie 200-220 de bucăți, cu greutatea unui ou de 12-16 g.

Prepelițelor acestei rase li se atribuie o calitate superioară a cărnii, cu calitate dietetică. Prepelițele se îngrașă bine și deseori cântăresc mai mult de 500 g la momentul sacrificării. Nu este recomandată creșterea varietății Texas în scopul obținerii ouălor. Aceste păsări sunt predispuse la diferite boli la o vârstă fragedă. Carnea acestei varietăți conține mai mult de 20 de oligoelemente și vitamine, cu un conținut minim de colesterol. Este ideală pentru alimentația copiilor, precum și pentru cei care suferă de alergii, patologii ale sistemului cardiovascular și celui digestiv. Prepelița din Texas este o pasăre cu un temperament foarte calm și echilibrat. Dezavantajele includ: producție scăzută de ouă; un procent mic de ouă fertile; consum sporit de furaje.

ESTONIANĂ

Prepelița din rasa estoniană rezultă din rasa Japoneză și Faraon, este o rasă cu direcția productivă carne și ouă. Are o viabilitate remarcabilă: rata de supraviețuire este de aproximativ 98 %. Carnea prepelițelor acestei rase este mult mai gustoasă, conține mult mai puțină grăsime, iar carcasa în sine arată mai atractivă pentru cumpărător. Aparține raselor mixte (carne-ouă).

Conform caracteristicilor morfoproductive, producția de ouă ajunge până la 300 buc., greutatea corporală la 240-260 g. Carcasa cântărește 180-200 g.

Culoarea este apropiată de cea naturală, „sălbatică”, dar în penaj există mai multă culoare maro, iar dungile de-a lungul corpului sunt clar vizibile. Forma corpului este mai rotunjită decât cea a rasei japoneze, femelele sunt mai mari decât masculii cu 20-25 %. Gâtul este scurt, spinarea este ridicată, aproape în formă de cocoasă. La femele, culoarea este mai palidă, iar datorită numărului mai mare de pete deschise, pare mai gri. Ciocul este cenușiu, pieptul și trunchiul sunt gri închis cu pete maro. Colorația femelelor tinere este mai uniformă. Păsările acestei rase, spre deosebire de prepelița din Texas, sunt foarte active, un zgomot ascuțit sau apariția bruscă a unei persoane la vedere îi poate alarma. Masculilor le place să emită sunete specifice. Cu toate acestea, sunt mai calme decât prepelițele din rasele de ouă.

Creșterea bibilicilor se practică, în special, pentru carnea lor gustoasă, asemănătoare cu cea de fazan și potârniche.

CENUȘIE

Are capul mic, lipsit de penaj. Pe creștet, prezintă o formațiune carnoasă, denumită „cască”, având culoarea cornului. Privită lateral, casca apare sub forma unui triunghi. Ciocul este roz închis; „bărbițele” roșii strălucitoare. Pe gât, în spatele bărbițelor, au o membrană de culoare violetă, care se umflă când acestea cântă, ea servind drept camera de rezonanță. Aripile sunt rotunjite, coada mică îndreptată în jos. Fluierul este puternic, de culoare gri, la locul de ramificare a degetelor, picioarele prezintă culoarea cărnii. Penajul prezintă pete alb-gri pe tot corpul.

Avantajele rasei:

- femelele mature cântăresc 1,6 kg, iar masculii 1,8 kg;
- calități organoleptice ridicate ale cărnii;
- indicatori buni pentru producția de ouă – 90 de buc. pe sezon; cu greutatea medie a ouălor de 45 g;

Dezavantajele rasei:

- apar dificultăți în determinarea sexului păsărilor;
- femelele nu s-au dovedit a fi cloște bune.

ALBĂ

Prezintă caractere de exterior asemănătoare cu ale bibilicii cenușii, diferențindu-se de aceasta din urmă, prin:

- casca de culoare roz (trandafirie);
- perii de pe partea dorsală a gâtului de culoare albă;
- perlele albe și strălucitoare, presărate pe un fond alb-mat.

Avantajele rasei:

- productivitate înaltă de carne și ouă; de la o femelă de 2 kg, se pot obține 110 ouă pe sezon;
- adaptare bună la temperaturi scăzute;
- creșterea rapidă în greutate;
- carnea se caracterizează prin calități organoleptice ridicate și este recomandată pentru dieta persoanelor cu afecțiuni ale sistemului digestiv.

Dezavantajele rasei:

- mortalitatea sporită a puilor 16-47 %;
- păsările sunt foarte agitate.

AZURIE

Pot fi identificate după penajul cenușiu cu nuanță albăstruie.

Avantajele rasei:

- greutatea medie a masculilor – 2 kg, femelelor – 2,5 kg.
- producția de ouă – până la 150 buc;
- adaptare ușoară la orice condiții de întreținere;
- în condiții favorabile, depunerea ouălor începe la vârsta de 8-9 luni;
- creștere extrem de rapidă;
- imunitate foarte bună.

Dezavantajele rasei:

- instinctul de clocire nedezvoltat;
- zgomotoase în situații stresante;
- sensibilitate sporită la factorii de stres.

